

NË 10-VJETORIN E THEMELIT
DEPARTAMENTI I GJUHËS SHQIPE DHE LETËRSISË
ORGANIZON KONFERENCËN NDËRKOMBËTARE ALBANOLOGJIKE
“URAT KULTURORE MES HIMARËS DHE DIASPORËS ARBËRORE NË SHEK. XVI- XVIII”
VLORË, 10 -11 NËNTOR 2015

**NËN KUJDESIN PERSONAL TË KRYEMINISTRIT TË
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË Z. EDI RAMA**

**UNIVERSITETI “ISMAIL QEMALI”, VLORË,
DEPARTAMENTI I GJUHËS SHQIPE DHE LETËRSISË**

NË BASHKËPUNIM ME

**UNIVERSITA DELLA CALABRIA
UNIVERSITA DEGLI STUDI DI PALERMO
INSTITUTIN ITALIAN TË KULTURËS**

organizon:

KONFERENCËN NDËRKOMBËTARE ALBANOLOGJIKE

**URAT KULTURORE MES HIMARËS DHE
DISPORËS ARBËRORE NË SHEK. XVI-XVIII**

(Kronikë identitare dhe eurocentriste)

VLORË, 10-11 NËNTOR 2015

SALLA RILINDJA

PROGRAM I PUNIMEVE TË KONFERENCËS

E martë, 10 nëntor 2015

Ora 18:00, Pritje me rastin e 10 - vjetorit të themelimit të Departamentit të Gjuhës Shqipe dhe Letërsisë në mjediset e Hotel _____;

Ora 18:30, Paraqitje e botimeve akademike: *Studime kritiko-letrare për letërsinë shqipe* të prof. **Roland Zisi** dhe *Vështrim gjuhësor mbi të folmen e Gumenicës së Vlorës* të Dr. **Artan Xhaferaj**;

Ora 20:00, Darkë e mirëseardhjes.

E mërkurë, 11 nëntor 2015, Salla e Konferencave “Rilindja”

Ora 09:00, Regjistrimi i pjesëmarrësve

Ora 09:15, Seanca hyrëse e konferencës

I pranishëm, Kryeministri i Republikës së Shqipërisë, Z. Edi Rama

Në drejtim: Rektori i Universitetit “Ismail Qemali”, prof. **Albert Qarri**, akad. **Francesco Altimari**, akad. **Floresha Dado**, shefi i departamentit të gjuhës shqipe dhe letërsisë, **Ermir Xhindi**, Kryetar i Bashkisë së Himarës, **Gjergji Goro**

- Fjala e çeljes së punimeve të Konferencës nga dr. **Ermir Xhindi**, shef i Departamentit të Gjuhës Shqipe dhe Letërsisë në Fakultetin e Shkencave Humane;
- Fjalë përshëndetëse nga Rektori i Universitetit “Ismail Qemali”, Vlorë, prof. **Albert Qarri**;
- Fjalë përshëndetëse nga Kryeministri i Republikës së Shqipërisë, z. **Edi Rama**.

Ora 09:30 – 11:15, Salla Rilindja, Seanca Plenare e Konferencës

Drejtojnë seancën: Francesco Altimari, Floresha Dado, Nexhip Mërkuri, Matteo Mandalá

Roland Zisi, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Gjendja kulturore e arsimore e Himarës në shek. XVI – XVIII, sipas relacioneve të murgjve bazilianë/ On the state of culture and education of Himara during the 16th -18th centuries, referat;*

Francesko Altimari, Universiteti i Kalabrisë (Universita della Calabria) - *Marrëdhëniet arbëresho-himariote dhe roli i familjeve me origjinë nga Dhërmiu - Gjika dhe Leka – në to (shek. XVIII-XIX)/ Himara – Arberesh relationships and the role of Dhermi’s families – Gjika and Leka - in them (18th -19th centuries);*

Floresha Dado, Akademia e Shkencave - *Murgj misionarë dhe poetë arbëreshë në lëvizjen kulturore-fetare të shekullit XVIII/ (Disa dëshmi letrare nga Kodiku i Kieutit)/ Basilian monk-poets in the 18th century cultural-religious movement - (Codice Chieutino);*

Bardhosh Gaçe, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Marrëdhëniet e Bregut të Detit me brigjet e Mesdheut/ Bregu i Detit relations with the Mediterranean coast;*

Matteo Mandalá, Universiteti i Palermos (Universita degli studi di Palermo) - *Mbi poezitë e Nilo Catalanos (1637-1693) në raport me lëvrimin e gjuhës së shkruar shqipe në mjediset arbëreshe të Sicilisë gjatë shek. XVII-XVIII/ On Nilo Catalano’s poems (1637-1693) and their relation to written Albanian in the Arberesh environment of Sicily during the 17th -18th centuries;*

Dhori Q. Qiriazi, Universiteti Aristotelian i Selanikut, (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) – *Takime dhe shtresime gjuhësh në të folmet shqip e greqisht të Bregut të Detit/ Language overlaps and layers in the Albanian and Greek dialects of Bregu i Detit;*

NË 10-VJETORIN E THEMELIMIT
DEPARTAMENTI I GJUHËS SHQIPE DHE LETËRSISË
ORGANIZON KONFERENCËN NDËRKOMBËTARE ALBANOLOGJIKE
“URAT KULTURORE MES HIMARËS DHE DIASPORËS ARBËRORE NË SHEK. XVI– XVIII”
VLORË, 10 -11 NËNTOR 2015

Stefano Parenti, Universiteti Pontifik Antonianum, Romë,
(Pontificia Università Antonianum, Romë) - *Konteksti politik e teologjik në fillimet e Uniatizmit në Shqipëri/ Political and theological context at the beginning of Uniatism in Albania;*

Federica Botti, Universiteti i Bolonjës (Università di Bologna) -
Vlerësimi i së drejtës pronësore së Kishës Katolike në Shqipërinë qendrore e jugore, kriteret e metodologjia mbi kthimin dhe/ose shpërblimin e saj/ Assessment of property rights of the Catholic Church in Central-southern Albania and procedures for restitution and/or compensation;

Gëzim Sala, Dhimitër Çondi, Universiteti “Eqrem Çabej”,
Gjirokastrë - *Koinoni Kaon i Kimerës/ Himara’s koinon.*

Pushim midis seancave: 15 minuta

Ora 11:30 – 13:30, Salla Rilindja, Seancë paralele kumtimesh

Drejtojnë seancën: Dhori Q. Qiriazi, Bardhosh Gaçe, Stefano Parenti, Roland Zisi

Giovanni Cimbalo, Universiteti i Bolonjës (Università di Bologna) - *Kisha e bashkësisë arbëreshe dhe Kisha katolike e ritit bizantin në Shqipëri: vetëm një Kishë/ The Church of the arbëreshë community and the Greek rite Catholic Church in Albania: only one Church;*

Pëllumb Xhufi, Qendra e Studimeve Albanologjike - *Përtej besimit: nocioni i bashkëkombasit në Shqipërinë e shek. XVI-XVIII/ Beyond belief: the notion of compatriot in 16th -18th - century in Albania;*

Pietro di Marco, Universiteti i Palermos (Università degli studi di Palermo) - *Manastiri i Mezojuzos në historinë kulturore arbëreshe e në marrëdhëniet me Shqipërinë/ The monastery of Mezojuso in Arberesh cultural history and its relations with Albania;*

Dimitris Metalinos, Universiteti Jonian i Korfuzit (Ιόνιο Πανεπιστήμιο) - *Qëndrimi i Janis Kapodistrias mbi iluminizmin europian dhe mbi shqiptarët/ The Ioannis Kapodistrias' (1776-1831) attitude on European Enlightenment and Albanian people;*

Rami Memushaj, Universiteti i Tiranës - *Përpyqjet e himarjotëve për të ruajtur identitetin etnik dhe murgjit bazilianë/ “Himariotes’ endeavours to preserve their ethnic identity and the basilian monks”;*

Anila Omari, Qendra e Studimeve Albanologjike - *Kujdesi “Rilindas” për gjuhën te shkrimtarët e shek. XVII – tipar i vetëdijes kombëtare dhe i prirjes iluministe/ Renaissance “care of language” in 17th century writers – a characteristic of national consciousness and illuminist inclination;*

Kolec Topalli, Qendra e Studimeve Albanologjike - *Bota arbëreshe në studimet tona etimologjike/ The Arberesh world in our etymological studies;*

Konstandin Giakoumis, Universiteti i Nju-Jorkut, Tiranë - *Gjurmimi i Identifikimeve të Vetes prej Banorëve të Bregdetit në shek. XVI-XIX / Tracing person identification by the inhabitants of the Bregdeti region in the 16th-19th centuries;*

Valter Memisha, Qendra e Studimeve Albanologjike, **Evis Hudhëra**, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Një vështrim për leksikografinë arbëreshe në shekuj/ An overview of Arberesh lexicography in centuries;*

Nexhip Mërkuri, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë, **Asime Feraj** - *Këndvështrim krahasues për hartimin e atlasit të etnonimeve/ Comparative overview on the creation of the atlas of etnonyms;*

Aleks Trushaj, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Besimi dhe monumentet e tij në fasadën jugperëndimore të Shqipërisë në fund të antikitetit dhe fillimet e mesjetës/ Belief and monuments*

of Christainity by Late Antiquity and beginning of the Middle Ages on the southwestern coastal façade of Albania;

Thoma Dhima, Universiteti “Eqrem Çabej”, Gjirokastër - *Gjeografia e Th. Thesprotit, shprehje e përpjekjeve iluministe për emancipimin e kulturës dhe të gjuhës shqipe në shek. XVII/ K. Thesprot’s geography, expression of illuminist endeavours to emancipate Albanian language and culture in the 17th century;*

Migena Balla, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Bregdeti dhe toponimet historike në shek. XVII-XVIII sipas relacioneve të murgjve baziliane/ Bregu i Detit historical toponyms in the 17th-18th centuries in Basilian monks’ reports.*

Ora 11:30 – 13:30, Biblioteka e Universitetit “Ismail Qemali”, Seancë paralele kumtimesh

Drejtojnë seancën: Vilma Bello, Hamit Xhaferi, Ermir Xhindi, Michail Tritos

Hamit Xhaferi, Universiteti i Evropës Juglindore, Tetovë - *Uniatizmi si çështje e kulturës shpirtërore e arbërorëve të Greqisë ishullore, vështruar nga regjistrimet e lëndës folklorike të Reinholdit dhe letërkëmbimet me Patër Vasilin/ Uniatism as an issue of spiritual culture of the Arbëreshë of archipelagic Greece as viewed in Reinholt’s recordings of folklore and Pater Vasili’s letter exchange;*

Georgios Metalinos, Universiteti Kombëtar Kapodistrian i Athinës (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών) - *Prej Vetëdijes Ekumenike në Idenë Kombëtare/ From Ecumenical Consciousness to the National Idea;*

Michail Tritos, Universiteti Aristotelian i Selanikut (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκη) - *Qëndresa ndaj valëve të islamizimit në Shqipëri. Figurat e Kozmas Etolosit, Nektar Terpos dhe Mitropolitit Sofianos të Drinopojës / Resistance against Islamic waves in Albania. The portraits of Kosmas Etolos, Nektar Terpo and Metropolitan Sophianos of Dryinoupolis;*

Evalda Paci, Qendra e Studimeve Albanologjike, **Vilma Bello** Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Elemente të katekezës dhe leksikut të liturgjisë në Doktrinën e Gjon Nikollë Kazazit (1743)/ Elements of catechism and the lexicon of liturgy in Gjon Nikolle Kazazi’s doctrine (1743);*

Gëzim Rredhi, Universiteti “Eqrem Çabej”, Gjirokastrë - *Vepra e Zef Skiroit - shprehje e identitetit kulturor të arbereshëve të Siçilisë/ Zef Skiroi’s work as expression of cultural identity of the arbëreshë of Sicily;*

Ermir Xhindi, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Dy tekste: dëshmi të kuptimit mbi identitetin në Himarë gjatë shek. XVI/ Two texts: representation what identity means for himariote people during XVI century;*

Artan Xhaferaj, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Përjasje gjuhësore midis të folmes së Gumenicës së Vlorës dhe të folmeve të Bregut të Detit/ Linguistic approaches between the Gumenitza’s vernacular dialect of Vlora and the speeches of Bregu i Detit;*

Etjona Hoxha, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Himnorja për Shën Mërine në letërsinë Katekistike: nga Buzuku te Nilo Katalano dhe Jul Variboba/ Exaltation of Saint Mary character in Catechism Literature: From Buzuku to Nilo Catalano and Jul Variboba;*

Gladiola Elezi, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Trajtesa gjuhësore morfologjike në dokumente e gramatika të shek. XVII-XVIII të misionarëve bazilianë/ Linguistic morphologic treatises in the documents and grammars of the basilian monks during XVII-XVIII centuries;*

Juliana Kume, Universiteti i Tiranës - *Vlerësimi i elementit grek në të folmet arbëreshe/ Review of the Greek element in the spoken Arberesh;*

Mariglana Meminaj, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Kontributi i prof. Francesco Altimarit në studimin e lidhjeve kulturore mes Himarës e botës arbëreshe/ Prof. F. Altimari's contribution to studies on the cultural relationships between Himara and Arberesh world;*

Alta Haluci, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë, **Shaban Sinani**, Qendra e Studimeve Albanologjike - *Përtej shekullit të iluminizmit gjuhësor në shekullin e nacionalizmit gjuhësor / From the century of linguistic illuminism to the century of linguistic nationalism;*

Edlira Çerkezi, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Shkrimtarët dhe studiuesit himarjotë dhe kontributi i tyre në pasqyrimin e marrëdhënieve të himarjotëve me vendet e tjera/ Himariote writers and scholars and their contribution to the representation of Himariotes' relations with other countries;*

Frosina Londo, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Kontributi i prof. Matteo Mandalá në studimin e lidhjeve kulturore mes Himarës dhe botës arbëreshe / Prof. M. Mandalá's contribution to studies on the cultural relationships between Himara and Arberesh world;*

Veneranda Hajrulla, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Gjuha dhe identiteti kulturor, parë në kontekstin e lëvizjes së popullsisë/ Language and cultural identity as viewed in the demographic context;*

Elsi Rexhaj, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Religjioni dhe praktikat përkatëse në Shqipërinë e shek. XVII – XVIII/ Religion and relevant practises in Albania during 17th – 18th centuries;*

Enkelejda Billa, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Jeta himarjote në vështrimin e studiuesve anglezë e francezë/ Himariote life in the eyes of English and French scholars;*

Odise Çaçi, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Misioni i bazilianëve në Himarë/ Basilian mission in Himara;*

Albert Habazaj, Universiteti “Ismail Qemali”, Vlorë - *Krahina e Himarës në studimet albanologjike të Prof. Dr. Jup Kastrati/ The Himara region in Prof. Dr. Jup Kastrati’s Albanological studies;*

Foto Bixhili - *E folmja shqipe e Himarës dhe dukuria e dygjuhësisë/ Albanian spoken language of Himara and the phenomenon of bilingualism.*

Ora 14:00, Përfundimet e punimeve të Konferencës në Sallën “Rilindja”: *profesor Matteo Mandalá, akad. Floresha Dado, akad. Francesco Altimari, profesor Bardhosh Gaçe/ The conclusions and the ending of the Conference: professor Matteo Mandalá, professor Floresha Dado, professor Francesco Altimari, professor Bardhosh Gaçe, at the Conference Room “Rilindja”.*

Ora 14:30, Mbyllja e Konferencës

Ora 14:35, Drekë me pjesëmarrësit e Konferencës

Shënim: Koha e parashikuar për çdo kumtim është jo më shumë se 10 minuta. Pyetjet apo diskutimet pas çdo kumtese nuk zgjasin më shumë se 3 minuta.